

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quae prohibeantur Religioso, etiam legitimè in aliam Religionem translato.
punct. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

stant, sibi que nocent. Ergo pro his tantum, & non pro professis probis, & vniuersis facultas concessa est. Quod si dicas, inde inferri nullum speciale privilegium Societati concedi. Nam posse professis, expulsioue dignis dari facultatem ad quamlibet etiam laxiorem religionem transfundi qualibet habeat religio, imo ipsimet religiosus dimissis eam potestatem habet; cum ergo Pontifex in hac bulla privilegium concedat Societati, cuius communicationem aliis religionibus interdixit, asserendum est, aliquid speciale concedi, atque adeo extendi non solum ad professos expulsioue dignos, sed etiam ad quoscunque alios. Respondet Suar. dicto c. 12. n. 42. id speciale in Societate concedi, vt ex leuioribus causis, modò puritati, & incremento Societatis obstant, dimitti professus possit, optione data transfundi ad aliam religionem determinatam etiam laxiorem. Deinde respondet, illud privilegium Societati concedi ad dubitationem subortam tollendam, non quia necessarium foret.

8. Nihilominus verius existimo ex supradicta bulla Præpositum Generalem habere privilegium concedendi transitum etiam ad laxiorem religionem omnibus è Societate professis, quamuis nulla delicta commiserint neque expulsioue digni sint sic docet Sanch. lib. 6. sum. c. 7. n. 58. in fine. Et n. 71. Suar. ubi contrarius r. 4. de relig. tr. 10. lib. 11. c. 2. per totum. Mouet quia Greg. XIII. volens consulere Societatis puritati, atque incremento, emissorumque saluti, privilegium Præposito Generali concessit, vt quos iudicauerit ab ipsa Societate emittere, tum ob Societatis puritatem, tum ob eius incrementum, tum ob emissorum salutem, transitum ad quancunque religionem concedat. Sed ad Societatis puritatem, & ad illius incrementum, & præcipue ad emissorum salutem non solum pertinet concedere transitum iis, qui ob sua scelera, & peccata digni sunt expulsioue, sed etiam iis, qui minora delicta committunt. Item qui minus apti, & habiles ministeris Societatis inueniuntur, ac denique qui sperant maiorem consolationem, & spirituales profectum in alia religione habituri. Ergo de his omnibus iudicare poterit Præpositus Generalis expediens esse illos volentes emittere è Societate non vt in sæculo vitam degant, sed vt in alia religione, quam ipse Præpositus Generalis præscripserit, perseuerent: Igitur vt hoc iudicium executioni mandari possit, Greg. XIII. dictum privilegium concessit. Deinde, vt superius argumentabamur, Greg. speciale privilegium Societati concessit, quod noluit aliis religionibus communicari. At si solum extenditur ad religiosos expulsos nullum speciale esset, cum quelibet religio ius habeat permittendi iis expulsis in quamlibet religionem transire; imo ipsi etiam renuente religione hanc facultatem habent. Neque valet dicere id esse speciale Societatis, vt ex leuioribus causis expellere professos possit, quia id esset privilegium ad expellendum, non ad concedendum transitum in aliam religionem. Greg. autem non agit ibi de causis expulsiouis, sed supponens ex causis exigentibus posse professos dimitti, concedit Præposito Generali facultatem permittendi transitum in aliam quamlibet religionem quibusuis professis, quos iudicauerit a se in aliam religionem emittere. Emittere inquam non tantum renuentes in peccata delicti commissi, sed volentes, & dimissionem petentes ob aliquem honestum finem; & hoc est privilegium speciale Societati concessum, quo ceteræ religiones non gaudent.

9. Sed inquires, an Societas possit modum Generali præposito præscribere vtendi hoc privilegio. Vt g. ne illo vtatur absque consilio, vel consensu suorum assentium, vel absque hac, vel illa causa intercedente? Quia in re credo distinguendum esse de licito vsu, vel valido. Et quoad validum vsum omnino certum existimo, non posse à Societate modum alium Præposito præscribi hoc privilegio vtendi præter designatum à Pontifice: quia illud privilegium non à Societate habet Præpositus, sed à Pontifice. A Pontifice concessum est absque vilius consensu, vel consilio, & absque vilius causæ determinatione. Nequit ergo Societas, quæ Pontifici inferior est privilegium illud limitare, vel coarctare: & ita sustinet Suar. r. 4. de relig. tr. 10. lib. 11. c. 2. n. 12. Si vero loquamur de licito vsu, alicui nec improbabilitate videbitur posse à Societate præscribi modum illo privilegio vtendi. Nam ex hoc præscripto non diminuitur privilegium, nec coarctatur, sed signatur modus seruandus in illius vsu. Cum autem modus supradictus non sit contrarius privilegio, sed forte expediens ad illius maturiorem, & prudentiorem vsum; quæ causa esse potest, quominus Societas, quæ Præposito Generali superior est, possit Præposito Generali eum modum seruandum ex obedientia præscribere?

10. Rursum dubitabis, an alius à Præposito Generali possit professis concedere transitum in aliam religionem: Certum est Provinciales eam facultatem non habere nisi communicatam à Præposito Generali, quem raro expedit communicari eo inconsulto. Solum de congregatione generali quæ totam Societatem repræsentat, & de vicario Generali est dubium; an possint viuente Generali, vel eo mortuo aliquem professum è Societate dimittere, vel in sæculum, vel ad laxiorem religionem.

Ferd. de Castro sum. Mor. Pars I. l.

nem. Et quod attinet ad Congregationem Generalem verius sentio viuente Generali non posse. Quia illud privilegium non Societati, sed Præposito Generali ob eius officium, & dignitatem concessum est, & licet Præpositus Generalis Societati subordinetur, non inde inferitur privilegium Præposito concessum Societati concessum esse. Ad summum ex illa subordinatione inferitur, quod possit Societas Præpositum Generalem altingere ad dimittendum, quem ipsa dimittere esse iudicauerit. Neque obstat hoc privilegium Præposito Generali esse concessum in bonum Societatis; vt inde inferas Societati esse principaliter concessum: quia aliud finis est, aliud medium. Finis illius privilegij est bonum Societatis. Sed medium est concessio facta non Societati, sed Generali Præposito penes quem est totum regimen Societatis. At mortuo Generali credo probabilius congregationem Generalem hanc facultatem habere; eo quod Generalem Præpositum repræsentet, & in eius locum succedat. Commune enim est iurisdictionem concessam Episcopo ratione dignitatis deriuari in capitulum sede vacante. Securius tamen erit, vt notat Suar. c. 4. de relig. tr. 10. lib. c. 2. in fine, ea non vti quousque Præpositus Generalis eligatur, & eius iudicio, & auctoritate. Quocirca si aliquo casu (quod absit) iudicaretur Præpositus Generalis à Societate expellendus iuxta ea, quæ dicuntur 9. p. constit. c. 5. §. 3. prius à congregatione Generali electo ad tempus, vel ab ipso Generali Præposito, vel à Societate ob Præpositi ad regimen inhabilitatem, vel de vicario Generali per mortem Generalis constituto aliter videbatur dicendum, per se inquam potestatem habere emittendi è Societate professos, quia Præpositi Generalis auctoritate fungitur, & in eius locum succedit iuxta ea quæ dicuntur 8. p. constit. cap. 4. §. 5. At hoc privilegium Præposito Generali ob eius officium concessum est; ergo competit eius locum tenenti, & iurisdictionem habenti. Nunquam tamen vicarius ob mortem Generalis constitutus hac potestate vtitur, aut vti potest, sed noui Generalis electionem expectat; quia cum res sit ita grauis, expedit Præpositi Generalis auctoritate expediri, vt dicitur in congregatione 3. generali in fine, vbi de auctoritate vicarij.

11. Denique dubitabis, an Præpositus Generalis teneatur tibi concedere transitum in aliam religionem maxime Carthusiam præcipue si in eam ingressus defecisti? Respondeo raro eam obligationem habere: nam vel illam habere potest; ex eo quod existimet religionem, quam petis, esse Societate absolute perfectiorem, & strictiorem, & hoc non; nam esto Societas ab aliquibus religionibus in corporalibus asperitatibus superetur. At in obseruatione castitatis, paupertatis & obedientiæ, & continua passionum mortificatione à nulla superatur, vt late, & optime probat, Suar. r. 4. de relig. tr. 10. lib. 1. c. 9. per totum, ac proinde Prælatum nullam teneatur iudicare absolute perfectiorem, & strictiorem. Ex eo autem quod petita religio speretur tibi fore fructuosior, raro hæc obligatio nasci potest. Tum quia raro hæc spes concipitur supponendo religionem perfectiorem non esse. Et esto hanc spem concedamus, adhuc non teneatur Prælatum tibi licentiam concedere, si Societati vilis, & fructuosus existas; quia bonum religionis tuæ singulari vilitati præferendum est. Quocirca nihilatenus te Societatis instituto inutile esse sperarique fore vilem alterius religionis instituto, creio Præpositum Generalem obligatum non esse tibi transitum concedere, Suar. r. 4. de relig. tr. 8. lib. 3. c. 12. n. 7. §. 13.

PUNCTVM XXVII.

Quæ prohibeantur religioso etiam legitime in aliam religionem translato.

SVMMARIVM.

1. Translati in aliam religionem etiam arctiorem (esto canonicus regularis si) redditur incapax cuiuscumque secularis beneficij curati.
2. Apponitur secundus & tertius casus inhabilitatis. Et ratio redditur.
3. Persona, aduersus quos hæc inhabilitas fertur, sunt mendicantes, quia verè mendicantes sunt in ordinem non mendicantium translati.
4. Assumptus ex ordine mendicantium ad Episcopatum, si Episcopatu deposito in ordinem non mendicantium transferatur constitutione Gregoriana comprehenditur.
5. Enumeratur 1. & 2. pœna lata aduersus mendicantes translatos, vel transferendos in non mendicantes.
6. An sic translati, qui in cathedrali, vel collegiata Ecclesia obtinebant administrationem, prioratus, &c. priuentur.

- voce, & loco in eo capitulo? Probabilis est non privari.
7. Qualiter intelligatur obtinentes in non mendicantibus administrationem privari posse voce, & loco in capitulo.
8. Enumeratur, 3. pena.
9. Hac pena afficiuntur non solum ad munera, & officia intra Religionem, sed etiam extra exercenda, tamen solita sint per Religiosos non mendicantes exerceri.
10. Non retinent in posteriori Religione locum, quem in priori habebant, sed eum qui sibi competit iuxta posterioris professionis antiquitatem.

6. Primo translatus in aliam religionem etiam actiorem (esto canonicus regulatis sit) redditur incapax cuiuscunque secularis beneficii curati: Sic habetur in Trident. sess. 14. cap. 1. de reformat. Verum est tamen quoscunque regulares incapaces esse cuiusvis beneficii secularis, ut vult de benef. de disp. 1. p. 3. s. 1. diximus. At regulares translati ex duplici capite hanc habent inhabilitatem, primo ex eo, quod regulares sint, secundo ex eo, quod in aliam sine Religionem translati.

2. Secundo regularis translatus ex ordine mendicantium ad non mendicantium etiam ex facultate Pontificis, quamvis eo tempore, quo hæc constitutio promulgatur, prioratus, administrationes, vel officia, aut curam animarum, vel regimen quodcumque obtineat, inibi carere debet voce & loco, in Capitulo, etiam si ab aliis sibi liberè concedatur. Tertiò fit inhabilis ad prioratus, administrationes, & ad alia quæcumque officia etiam tanquam Vicarius, seu minister, vel locum aliorum tenens, & ad omnem animarum curam, & regimen pro se, vel pro aliis exercendum. Et quidquid in contrarium tentatum fuerit, irritum decernitur, & inane: Sic habetur Clem. 1. ut professores de Regularib. Finis, seu causa huius prohibitionis fuit, ut professores ordinum mendicantium libertatis in qua vocati sunt, vocatione persisterent, transientesque ad non mendicantium Ordinem in eodem consecrari quietus studeant, quo in ipsis discordiarum, schismatum productiva ambitio reprimetur.

3. Personæ adversus quas lata est constitutio sunt mendicantes, qui verè mendicantes sunt ex Instituto à Pontifice approbato, quales sunt Dominicani, Franciscani, Augustiniani, Carmelitar, Minimi, Trinitati, Mercenarij, ac denique Iesuitæ non solum professi, sed etiam scholares dominium bonorum habentes, ut expressè declaravit Pius V. in Bulla edita anno 1571. quæ incipit *dam indefesse*. Idemque confirmavit Gregor. in alia Bulla edita anno 1582. quæ incipit *Quanto fructuosius*, & in Bulla, quæ incipit *Ascendens Domino*, edita anno 1584. adversus inquam hos mendicantes in ordinem non mendicantium translatis hæc constitutio fertur, & prædictæ penæ statuuntur. Quare si mendicans in Ordinem alium mendicantem transferatur, vel ex non mendicanti ad mendicantem regredietur supradictis penis non afficitur, quia hæc penæ tantum à mendicantibus translatis in non mendicantes durante translatione locum habent: Sic Bonifac. dicta Clement. n. 85. quem refert, & sequitur Sanch. lib. 6. sum. cap. 7. num. 118.

4. Solum est dubium, an assumptus ex ordine mendicantium ad Episcopatum, si Episcopatu deposito in ordinem non mendicantium ex Pontificia facultate transferatur, comprehendatur hac constitutione. Videtur non comprehendi; quia hæc constitutio fertur, ne mendicantes paupertatis Ordinem deserant, sed libertatis in eo persistant; at mendicantes constitutus Episcopus mendicantem excludit; ergo illum constitutio non comprehendit: & ita sustinet Bonifac. dicta Clement. n. 84. & 85. Ceterum verius censo cum Sanch. dicta lib. 6. sum. cap. 7. num. 119. sub dicta constitutione comprehendit, quia ob Episcopatum non amittit regularis mendicans statum mendicantis, tamen eius exercitium suspensum sit, atque adeò verum est in vocatione mendicanti non persistere, sed ex illa in non mendicantem transire. Comprehenditur ergo sub constitutione lata adversus quoscunque mendicantes, qui ad non mendicantium ordines transferunt.

5. Prima pena lata adversus mendicantes translatis in non mendicantes est privatio vocis, subintellige tam actiua, quam passiva; quia textus generaliter loquitur. Sic Navar. comm. 4. de Regularib. n. 24. Sanch. dicta cap. 7. n. 120. Secunda est privatio loci in capitulo honorifico, qualis habetur pro electionibus & tractatibus: secus in capitulo ad correctionem, & disciplinam Religiosorum congregato; quia æquum non erat ab hoc Capitulo, quod in bonum tum Religionis, tum Religiosorum ordinatur, Religiosum excludere: loco autem in choro, aliisque Congregationibus præter Capitulum non privantur ij translatis, quia textus solum expressè locum in Capitulo, & penæ extendendæ non sunt. Rortus hæc penæ afficiunt non solum eos, qui tempore illius constitutionis ex mendicantibus ad non mendicantes translati erant, sed eos, qui successu temporis transfuerunt, ut ex illis verbis Textus, *transibunt in posterum, quæ hactenus transferunt*. De quibus vltimis dici-

tur, quamvis nunc prioratus, administrationes, vel officia, aut curam animarum, vel regimen quodcumque obtineant inibi vocem, & locum in Capitulo non habere, etiam si hoc sibi ab aliis liberè concedatur.

6. Circa quæ verba duplicem dubitationem movet Glossa verbo inibi. Prima, an priventur voce, & loco in Capitulo, qui in Cathedrali, vel collegiata Ecclesia obtinent administrationem, prioratum, aut regimen quodcumque? Cui dubitationi respondet Glossa pendere ex punctuatione illius adverbij inibi. Si enim post illud adverbium punctuatio apponatur; vocem, & locum in Capitulo in Collegiata, vel Cathedrali Ecclesia obtinebunt; quia ea punctuatione facta non comprehenduntur qui eo tempore prioratus, & administrationes, aut regimen aliquod habent extra non mendicantium ordinem, sed solum ij, qui inibi; scilicet in non mendicantibus ordinibus prioratus, officia, & administrationes obtinent, & sic esse apponendam punctuationem placuit: Glossa inibi, & Bonifac. n. 60. Immo n. 12. & aliis, quos refert, & sequitur Sanch. lib. 6. cap. 7. n. 121. At si punctuatio ante adverbium inibi apponatur, manifestè inferretur privari voce, & loco in Capitulo eos non mendicantes, qui in Ecclesia seculari officio, regimen, vel administrationem habent. Quia tunc prestat hæc factum constitutio: Translati ex mendicantibus ad non mendicantes, quamvis eo tempore quo expeditur constitutio habeant prioratus, administrationes, & officia inibi, id est vitales prioratus, & administrationes obtinent, vocem aut locum in Capitulo non habent, & hunc sensum approbat Cardin. num. 5. opposit. 3. Quilibet ex his sensibus est probabilis, sed prior probabilior, quia correctiores codices punctuationem post adverbium inibi apponunt.

7. Secunda difficultas, & gravior; quam movet Glossa est, qua ratione obtinentes in non mendicantibus administrationem, prioratum, & regimen voce, & loco in Capitulo privari possint, cum sæpe ex consensu Prælati negotia expedienda sint. Nam si dicas tunc esse expedienda, ac si sedes vacet, oblat; quia vacante sede est expressum qualiter negotia expediri debeant, quod tamen non est in præfati. Præterea sedes vacat brevi tempore, ac supradicti non mendicantes possunt longissimo tempore Prælatum habere. Quocirca respondet Glossa, & Doctores communiter non esse his Prælati vocem, & locum in capitulo Conventus interdictum, bene tamen in Capitulo Generali, vel Provinciali. Secundo respondet non esse intelligendum de Prælati totius Conventus, sed de aliis inferioribus, & subordinatis, quorum consensus ad gravia monasterij negotia expedienda necessarius non est. His consentit Immo, Cardin. & Acharran, quos refert, & sequitur Sanch. dicto lib. 6. sum. cap. 7. num. 122.

8. Tertia pena est inhabiles sic transientes reddere ad prioratus, administrationes, officia quæcumque, & etiam tanquam Vicarios, & locum aliorum tenentes. Nominè prioratus, administrationem, officiorum, &c. intelligitur illi prioratus, administrationes, & officia, quæ frequentè, & communiter à Religiosis non mendicantibus exercentur, ut satis indicat textus, illo adverbio in ante, & tradit Navar. comm. 4. de Regularib. n. 24. Quocirca nec possunt esse Prædicatores, & Lectores ex officio, neque economi, neque ostiarij, neque Sacristæ, neque Syndici. Nam licet aliqua ex his officiis onerosa sint, honorem secum portant, & à multis Religiosis appetuntur, & à nemine sibi enter admittunt esse illi priuarum.

9. Ex his deciditur, an sub hæc prohibitione comprehendantur prioratus, administrationes, officia, & regimina extra Religionem, vel solum quæ intra Religionem exercentur? Et dicendum est, si illa officia, & munera extra Religionem solita sint per Religiosos non mendicantes exerceri, credo verius sub dicta prohibitione comprehendit. Tum quia textus generalibus verbis usus est officia extra, & intra Religionem comprehendentibus. Tum præcipue, quia ex illorum munerum assumptione discordiæ, & schismata oriuntur. Nam ut bene dicit Glossa, Religiosi qui primo intraerunt ordinem, si viderent istos Religiosos, qui venerunt de alia Religione assumere beneficia, & administrationes sibi competenti ipsi sibi inviderent, & ex illa invidia orientur multa alia inconuenientia: ad quæ vitanda supradicta constitutio expedita fuit.

10. Quarta pena enumerari posset privatio loci honorifici, quem ob suam antiquitatem in priori Religione supradicti obtinebant; quem tamen non retinent in posteriori Religione, sed iuxta posterioris professionis antiquitatem. Sed hæc non est pena, sed quid necessario consequens ex eo quod non est professio extinguatur, & nova succedat. Locum enim honorifici professionis antiquitatem consequitur; eam ergo prior professio extincta sit, & nova successerit, locum habens est iuxta antiquitatem non prioris, seu posterioris professionis: Sic Navar. lib. 3. consil. tit. de Regul. arb. cap. 60. alia lib. 1. tit. de maior. & obedient. cons. 11. Man. quæst. Regul. 3. q. 92. art. 29. Sanch. lib. 6. sum. cap. 7. n. 86. Ab hæc doctrina expeditur translati

translati in aliam Religionem, ut sit Prælati, qui finito officio federe debet post Prælatum in memoriam pristinæ dignitatis, nisi alij essent Prælati antiquiores. Sic Nauarr. Man. Rodr. & Sanch. *suprà*.

DISPUTATIO V.

De obligationibus, & votis statui Religioso annexis, illorumque relaxatione.

N VLLA ferè est Religio quæ ultra tria vota substantialia castitatis, paupertatis, & obedientiæ alia vota non emittat, quæque aliis obligationibus suos Religiosos non astringat. Ea omnia figuratim percurrere nostrum non est: cuiuslibet namque Religiosi sua vota, & obligationes examinanda relinquimus; quia eorum obligatio multum ex usu, & consuetudine pendet. Nobis sufficiat singularia vota, & obligationes sanctissimæ Societatis Ias v expendere, ut illis satisfaciendes finem propositum consequamur.

PUNCTUM I.

Expenditur obligatio tribus substantialibus votis annexa ingrediendi Societatem.

SUMMARIUM.

1. Obligationem votis substantialibus annexam contrahunt scholares, & coadiutores non formati, cum promittunt se Societatem ingredi, ut in ea perpetuò vitam degant.
2. Materia huius voti est professionem, vel vota coadiutorum formatorum emittere, prout Societati placuerit.
3. Hac materia digna voto est, quia gradus professorum, & coadiutorum formatorum perfectior est quam gradus scholaris, & coadiutoris non formati.
4. Quoties superior designat tibi gradum absolutè, & efficaciter voluntate, teneris acceptare ex vi quarti voti.
5. An peccet contra votum, si superior nuset, vel suspendat absolutam te obligantem voluntatem ob repugnantiam, quam habes in suscipiendo gradum coadiutoris formati, vel alia de causa.
6. Propositum negativum sententia. Verior est affirmativa, & satisficit rationibus contrariis.
7. An recepto gradu coadiutoris formati obligari possit ex supradicto voto ad recipiendum gradum professi, vel à contra? De ultimo certum est te non posse obligari. Quoad primum probabiliter affirmat Suarez. Sed probabilius est negativam sententiam.

Primam obligationem votis substantialibus annexam contrahunt scholares, & coadiutores non formati emittentes in Societate vota simplicia: ij enim simul promittunt se Societatem ingrederes, ut vitam in ea perpetuò degant promissionem hanc intelligendo iuxta ipsius Societatis constitutiones. Hec igitur promissio votum est, quia fit diuinæ maiestati, ut constat ex formula, qua emittitur, quæ sic se habet: Ergo, N. voueo coram sacratissima Virgine Maria, & curia celesti vniuersa, Diuinæ maiestati tuæ castitatem, paupertatem, & obedientiam perpetuam in Societate Ias v, & promitto eandem Societatem me ingrederem, ut vitam in ea perpetuò degam omnia intelligendo iuxta ipsius Societatis constitutiones. In omni enim promissione prudenti, & cordata exprimenda est persona, cui fit promissio: cum ergo in hac promissione nulla alia exprimitur præter diuinam maiestatem, ipsi fit ea promissio. Ergo est votum; quia votum est promissio Deo facta de meliori bono. Præterea ex illa dictione & quæ est copulativa, & habet vim coniungendi præcedentia cum subsequenibus, manifestè sit eidem fieri promissionem ingrediendi Societatem, cui fit votum castitatis, paupertatis, & obedientiæ: at illa vota sunt diuinæ maiestati. Ergo etiam promissio ingrediendi Societatem diuinæ maiestati fit. Ergo est votum. Et ita declarat Congregat. V. Generalis decret. 1. & can. 2. Neque obstat, illam obligationem sub nomine promissionis, & non sub nomine voti exprimi; quia id factum est, ut intelligeretur esse obligationem distinctam à tribus votis præcedentibus, neque ad constituendum statum Religiosorum scholasticum formaliter pertinere, sed solum esse ei annexam, & accessoriam.

2. Materia huius voti est professionem, vel vota coadiuto-

rum formatorum emittere, prout Societati placuerit, ut dicitur, cap. 7. exam. §. 1. & §. punct. constitut. cap. 4. litt. E, & declarat Congregatio V. general. decreto 3. can. 2. ibi. Quo (scilicet voto) qui se obligat ad acceptandum gradum professorum, vel coadiutorum formatorum, prout Præposito ad maius Dei obsequium fore videbitur. Non se obligat ad procurandum aliquem ex his gradibus; quia ea procuratio nec decebat Religiosi humilitatem, & obedientiam, nec Religiosis pacem Ad quæ remouenda conueniētis est, ut quilibet sui immemor curam in hac parte superioribus relinquat procurans in eo gradu in quo constitutus est se perfectum exhibere. Sed ex vi illius voti solum se obligat ad acceptandum dictum gradum, si ita Proposito Generali visum fuerit, ut expresse dicitur §. part. constitut. cap. 4. §. 5. ibi postquam aliquis in corpus Societatis coaptatus fuerit in aliquo gradu ad aliud progredi curare non debet, sed in suo persici, & obsequio Dei, & gloriæ sese impendere, ac superiori, qui scilicet Christi Domini nostri vices gerit curam aliorum omnium relinquere. Verum est hoc ita sit, nemo impeditur superiori proponere debita cum humilitate, & submissione, quæ in animo versantur, quæque occurrunt pro gradu suscipiendo: ut habeat dicto loco in declarat. litt. F. maxime cum sibi per suasum habet, vel ob inuidentiam, vel obliuionem, vel ob finitram informationem gradum superiorem non concedi, paratus tamen esse debet, ut id melius existimet, quod superiori loco melius videbitur.

3. His ergo positis probatur manifestè hanc materiam voto dignam esse: quia gradus professorum, & coadiutorum formatorum perfectior est, quam gradus scholaris, & coadiutoris non formati; quippe in professo, & coadiutore formato est obligatio ad plura, & paupertas strictior: ergo est materia digna voto. Ex alia parte erat maxime vile, & ferè necessarium instituto Societatis, eiusque regimini; ut hæc materia sub votum caderet, nam cum in Societate ex approbatione Pontificia sint hi gradus diuersi, scholaris, coadiutoris non formati, & professi; gradusque scholaris, & coadiutoris non formati via sit, & dispositio ad gradum coadiutoris formati, vel professi, in quibus præcipua pars Societatis consistit, expediebat posse Societatem obligare scholares, & coadiutores non formatos, ut in gradum coadiutorum formatorum, vel professorum ingrederentur. Quod virtute obedientiæ præstare non poterant, nisi in principio eis esset propositum, & ab ipsis acceptatum hoc voto emisso & suauis & efficacis obligatio inducitur, & maiori cum fructu executioni mandatur.

4. Superest verò explicandum, qualiter Præpositus Generalis velle debeat te in gradum coadiutorum formatorum, vel professorum admittere, ut ex voto tenentis eius voluntati acquiescere: Optimè hoc explicuit septima congregatio decreto 27. aliis 32. Cum enim in questionem verteretur quid censendum de his esset, qui in cuiuscunque impositi à superioribus gradus susceptione difficiles se præbent, variisque excusationibus eorum voluntatem eludentes in annos sæpe plurimos, atque totam etiam vitam rem protrahunt, censuit congregatio omnes ut quarti voti in congregatione, censuit teneri superiori certum gradum imponenti obedire, ita tamen ut rationes Provinciales, ac N. P. consuetio Societatis more proponere possint, quas scripto censuit proponendas. Verum superiori illis examinatis in sententia perseveranti, & certum gradum absolutè statuenti (licet non addat obedientiæ præceptum) teneri vnumquemque obedire, imperatumque gradum suscipere, ut si non fuerit obsequutus, censendus sit in malo statu esse, atque à Sacramentorum usu, & administratione excludendus. Sed neque consilium putauit P. N. cum talibus dispensare, ut toto vitæ tempore sine certi gradus susceptione perseverent, ne horum exemplo, alij cum graui Societatis damno paria imitentur, & audeant. Sed neque ad secundum examen admittendos, nisi rariis, & cum dubium aliquod de aptitudine intercessit. Quam rem vniuersa congregatio censuit P. N. commendandam. Hæc supradicto decreto, ex quibus manifestum est tunc esse obligationem acceptandi gradum à superiore designatum, quando absolutè, & efficaciter voluntate tibi acceptandum proponitur; quia eo ipso impletur conditio; sub qua votum factum est. Notanter dixi quando offeratur, ut contingit, cum gradus offeratur, ut gratia, & beneficium Religionis, quod subditis præstat, transgressor voti non eius, gradum non admittens: quia non tibi absolutè offeratur, sed sub imbibna conditione, si gratis tibi fuerit. Ex ipsa ergo obligationis sententia, & ex circumstantiis facile colligetur, quod ex his modis gradus offeratur. Credo tamen absolute offerri, quoties superior causa repulsæ examinata in obligatione persistit; indicat namque ea perseverantia absolute, & desinat velle te eum gradum accipere non tam ob gratiam tibi præstandam, quam ob Religionis bonum, & rectum illius regimen.

5. Sed quid si ob difficultatem, & repugnantiam, quam habes in suscipiendo gradu coadiutoris formati, & ob timorem,